

Γιώργος Μιχαηλίδης

- Τι ώρα είναι;
- Η της τιμότητας.
Σακεσπήρος (=Shakespeare)

Όσοι φανερά ή κρυφά πανηγυρίζουν λίγο ή περισσότερο για τις Πρέσπες, κάνουν πολύ μεγάλο λάθος.

Αν παρακινούνται από συμπάθεια προς έναν πιο αδύναμο λαό, να μη τους διαφεύγει ότι αυτός ο λαός **δεν την ήθελε αυτή τη Συμφωνία, δεν πήγε να ψηφίσει στο δημοψήφισμα και η Αριστερά του δεν την εγκρίνει**. Εκβιάστηκε και του επιβλήθηκε. Ως τι ερχόμαστε εμείς εδώ τότε να πανηγυρίσουμε δήθεν από συμπάθεια γι' αυτούς; **Βγήκε κανείς να πανηγυρίσει στα Σκόπια ή στα Μπίτολα;**

Αν παρακινούνται από το μίσος για τον φασιστικό και εθνικιστικό οχετό ας μην τους διαφεύγει ότι το ελληνικό κράτος και κεφάλαιο τον θρέφει, τον μαντρώνει, του δημιουργεί προσδοκίες, του κόβει τα φτερά, του αλλάζει πρόγραμμα και στόχους αλλά **δεν θα τον αποδυναμώσει πραγματικά ποτέ**.

Εκεί θα είναι και μετά τη Συμφωνία των Πρεσπών, όπως εκεί ήταν και τη δεκαετία του '90 και κατά τη Σημιτική περίοδο, όπως εκεί ήταν και κατά την περίοδο των ελληνο-τουρκικών ζεϊμπέκικων και των κουμπαριών Καραμανλή-Ερντογάν (τί να σου κάνουν κι ο Νίκος κι η Ναζλί όταν παίζονται ΑΟΖ και κοιτάσματα).

Δε νικιέται ο ελληνικός εθνικισμός με **πρόγραμμα επενδύσεων στα Βαλκάνια** και ενίσχυση του **ευρωνατοϊκού στρατοπέδου** στην περιοχή. Πολύ περισσότερο δεν πείστηκε

κανείς εθνικιστής αυτό το έτος των διαπραγματεύσεων ότι η Μακεδονία δεν είναι μία και ελληνική. Εκτός, αν ο λόγος του Κοτζιά ότι κλείνουμε το μέτωπο με τον βορρά για να επικεντρωθούμε στην Ανατολή είναι λόγος αντιεθνικιστικός που προωθεί τη φιλία των λαών. Εγώ καταλαβαίνω ότι είναι λόγος εθνικιστικός που προωθεί συμμαχίες και συγκεντρώνει δυνάμεις στο κύριο μέτωπο.

Επομένως, το **αντι-ΝΑΤΟϊκό, αντιεθνικιστικό, αντικαπιταλιστικό όχι στη Συμφωνία των Πρεσπών** δεν πρέπει να αισθάνεται αγαλλίαση όταν περάσει η Συμφωνία μεθαύριο στη Βουλή, ούτε να βγαίνει στην πιάτσα σε συλ “ε, είχε και θετικά σημεία η Συμφωνία, πρέπει να το παραδεχτούμε”.

Αφενός τέτοιου είδους Συμφωνίες-τομές κρίνονται **συνολικά** και όχι **κατ’ άρθρον** (αν και εκεί δυσκολεύομαι να βρω τα θετικά σημεία).

Αφετέρου, αμφότερες οι στάσεις που παρατέθηκαν παραπάνω δεν είναι παρά εκφάνσεις της αδυναμίας μας και της υποταγής μας στην κεντρική επιλογή του ελληνικού κεφαλαίου, του πολιτικού του προσωπικού και των διεθνών συμμάχων του. Και φυσικά είμαστε ακόμα αδύναμοι αλλιώς θα δίναμε εμείς τον τόνο, όχι σε κοινά συλλαλητήρια με εθνικιστές προφανώς, αλλά τουλάχιστον δεν θα τρέχαμε να μαζεύουμε συντρόφους, συναγωνιστές και το ευρύτερο ρεύμα της Αριστεράς είτε από τις ΣΥΡΙΖΑϊκές κοσμοπολίτικες κερκίδες, είτε από τις εθνικιστικές εξέδρες των συλλαλητηρίων, τις ιστορίες των αλυτρωτισμών των άλλων και των παντοτινών δικών μας εθνικών δικαίων.

Υ.Γ.

Αυτό είναι το εξώφυλλο του εν έτει 1878 τυπωμένου βιβλίου του δημοσιογράφου **Μιλτιάδου Σεϊζάνη** υπό τον τίτλο: **“Η πολιτική της Ελλάδος και η επανάστασις του 1878 εν Μακεδονία, Ηπείρω και Θεσσαλία”**.

Ο Μιλτιάδης Σεϊζάνης ήταν Έλληνας, αστός, της Σμύρνης, εκδότης εφημερίδων και υποστηρικτής της ιδέας της **Μεγάλης Ελλάδας**.

Ήρθε για λίγο στο βασίλειο της πρόσφατα ανεξαρτητοποιημένης Ελλάδας για να συμμετάσχει στον ελληνο-τουρκικό πόλεμο του 1878. Ο συγκεκριμένος πόλεμος, που ξέσπασε τον Φλεβάρη του 1878, δεν ήταν τίποτα άλλο παρά μια βεβιασμένη ελληνική προσπάθεια ώστε να ακυρωθούν τα προβλεπόμενα από τη Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου (Ιανουάριος 1878) που έδινε τον γεωγραφικό χώρο της οθωμανικής Μακεδονίας στο νεοσύστατο βουλγαρικό κράτος.

Ο Σεϊζάνης εξέφραζε το πιο δυναμικό τμήμα της ελληνικής αστικής τάξης, αυτό που τελικά παρέσυρε στον πόλεμο του 1878 και το πιο συντηρητικό τμήμα που ήθελε η Ελλάδα να παραμείνει εντός των συνόρων της όπως της υπαγόρευαν οι Μεγάλες Δυνάμεις και να ακολουθήσει πολιτική φιλίας προς την Τουρκία ελπίζοντας σε μελλοντικά οφέλη λόγω καλής διαγωγής.

Απέναντι, σ' αυτές τις τάσεις συμβιβασμού της ελληνικής άρχουσας τάξης ξοδεύει και το

περισσότερο μελάνι στο βιβλίο του προσπαθώντας να πείσει γιατί μια επιθετική κι επεκτατική πολιτική προς τον βορρά και μια πολιτική, εκπολιτιστική προς την Ανατολή ήταν η μόνη ικανή να εξασφαλίσει στην Ελλάδα μια καλύτερη προοπτική στο μέλλον, να οικοδομήσει συμμαχίες με συγκεκριμένες Μεγάλες Δυνάμεις (Αγγλία, Γαλλία) και να ελαχιστοποιήσει τα οφέλη άλλων (Ρωσία) που δεν την υπολόγιζαν.

Τι μπορεί να κρατήσει κανείς απ' αυτό το βιβλίο που γράφτηκε σε μια άλλη εποχή, τόσα χρόνια πριν; Διάφορα (πάντα με προσοχή και μέτρο)

Π.χ. Την περιγραφή της ανάγκης του αγώνα για τη Μακεδονία ως του ζωτικού χώρου που θα επιτρέψει στην Ελλάδα να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στο μέλλον αλλά και για το επόμενο βήμα που είναι η φιλοδοξία αντικατάστασης της Τουρκίας αν μη τι άλλο τουλάχιστον στο ευρωπαϊκό τμήμα της Αυτοκρατορίας.

Αναμφισβήτητοι ανταγωνιστές σ' αυτό, οι Σλάβοι, η επέκταση των κρατών των οποίων θα κόψει τους διαδρόμους της Ελλάδας. Οι Σλάβοι περιγράφονται ως κατώτερη φυλή, βάρβαροι ενώ η Ελλάδα μπορεί να φέρει εις πέρας τον εκπολιτισμό της περιοχής και άρα δικαιούται μεγαλύτερη συμπάθεια από τις ευρωπαϊκές δυνάμεις. Κοινώς η Ελλάδα μπορεί να φανεί χρησιμότερη στην εγκαθίδρυση της ηγεμονίας τους.

Συμφέροντα, οδοί, ζωτικός χώρος για την ανάπτυξη του κεφαλαίου, χρησιμοποίηση πληθυσμών για τη νομιμοποίηση αυτών των στόχων. Αυτή είναι η ουσία της πολιτικής της Ελλάδας σε Ήπειρο, Θεσσαλία και Μακεδονία όπως παρουσιάζεται στο βιβλίο του Σειζάνη (ο Μεγαλέξανδρος εμφανίζεται μόνο στην τελευταία παράγραφο του βιβλίου σε μια επίκληση στο συναίσθημα).

Δημιουργία στρατιωτικής υπεροπλίας, ενεργητική εξωτερική πολιτική για την εξασφάλιση του ζωτικού χώρου για την ανάπτυξη του ελληνικού κεφαλαίου.

Αποτελεσματικότητα σε στρατιωτικό και πολιτικό/πολιτιστικό επίπεδο ώστε να πειστούν οι Ευρωπαίοι ότι μέσω Ελλάδας θα εξυπηρετηθεί καλύτερα η κυριαρχία τους στα Βαλκάνια. Εμείς, οι πιο αξιόπιστοι και αποτελεσματικοί σύμμαχοι. Από τότε. Πρέπει να φανούμε πιο χρήσιμοι από την Τουρκία. Τους πείθουμε; Κερδίζουμε. Δεν τους πείθουμε; Χάνουμε.

Αυτή ήταν η πολιτική του ελληνικού (δεύτερης ταχύτητας) ιμπεριαλισμού που κατέληξε στην κατάληψη της Μακεδονίας και των υπολοίπων εδαφών και κατάφερε από τη Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου το 1878, να φέρει τα πράγματα στη Συνθήκη του Βουκουρεστίου το

1913 και αργότερα στη Συνθήκη του Νείγυ το 1919. Πήρε μια λωρίδα γης μήκους 500 χιλιομέτρων και πλάτους 80 με την οποία κράταγε το Αιγαίο δικό του. Βρήκε τα όρια του το 1922.

Το βιβλίο του Σειζάνη έχει ενδιαφέρον γιατί λόγω εποχής μπορούσε να πει τα πράγματα ακριβώς όπως είχαν. Πέρα από κάποια ρομαντικά λόγια περί υπόδουλων αδελφών που στενάζουν και περί της ιστορικής αποστολής του ελληνικού έθνους απέναντι στα κατώτερα σλαβικά φύλα και την τουρκική οπισθοδρομικότητα μπορεί κανείς να διακρίνει τα συμφέροντα που διακυβεύονταν και τη μεθοδολογία που πρότεινε και τελικά επικράτησε για την εξωτερική πολιτική ενός μικρού κράτους 1,5 εκατομμυρίου κατοίκων.

(Αυτό βοηθάει να θυμηθούμε ότι η Ελλάδα που έφτανε ως τη Στερεά Ελλάδα μπορούσε να έχει εθνικές επιδιώξεις, άλλοτε να εκβιάζει κι άλλοτε να παρακαλάει τους Μεγάλους αλλά τελικά να προωθεί τα δικά της συμφέροντα μαζί με αυτά των απαραίτητων συμμάχων της, τους οποίους επέλεγε με τη λογική της καλύτερης εξυπηρέτησης των δικών της σχεδίων)

Υ.Γ.2 (κάπως αστείο)

Ποιος είναι ο άξιος σύμμαχος της Ελλάδας απέναντι στους απολίτιστους Τούρκους και Σλάβους; Ας αφήσουμε τον Σειζάνη να μιλήσει:

“Αί δύο δραστηριώτεροι καί ζωτικώτεροι φυλαί, ελληνική καί άλβανική, δι’ ισχυρών δεσμών συνδεδεμένοι, δύνανται νά επικρατήσωσιν έν τή Άνατολή καί πρέπει νά έπιφανώσιν, άκμαΐαι, ευφυείς καί δραστήριαι τυγχάνουσαι, επί τών ερειπίων λαού παρηκμακότος καί έν κακίαις γηράσαντος, νωθρού, αφυούς καί άνεπιδέκτου πολιτισμού.”

(αυτό για τους ελάχιστους φίλους που ίσως να μην έχουν χωνέψει ότι το ελληνικό κράτος μπορεί να τους πλασάρει ως συμμάχους και αδέρφια αυτούς που την επόμενη ημέρα θα τους πλασάρει ως βάρβαρους, ξένους και εχθρούς)